

Foreningen af Praktiserende Speciallæger

BERETNING 2023

 FAPS

Indholdsfortegnelse

DET POLITISKE ARBEJDE	2
DIGITAL UDVIKLING OG DATADELING I SPECIALLÆGESEKTOREN	4
<i>Find Speciallæge i MinLæge appen</i>	4
<i>FAPS Fri Ferie</i>	4
<i>Videoløsningen i MinLæge appen</i>	5
<i>Sundhedsjournalen</i>	5
<i>Diagnosekoder til regionerne</i>	6
<i>Data fra speciallægepraksis til Sundhedsdatastyrelsen</i>	6
MODERNISERINGER.....	7
KVALITETSARBEJDET I SPECIALLÆGEPRAKSIS.....	8
<i>Datadrevet kvalitet</i>	8
<i>Kvalitetsklynger</i>	9
<i>Patientrapporterede oplysninger – PRO</i>	9
KURSER FOR PRAKTISERENDE SPECIALLÆGER	9
REKRUTTERING OG MEDLEMSTILFREDSHED.....	10
SPECIALLÆGEPRAKSIS SOM UDDANNELSESSTED.....	10
EFTERUDDANNELSE, FORSKNINGS- OG KVALITETSUDVIKLINGSPROJEKTER.....	10
<i>Efteruddannelse</i>	11
<i>Forsknings- og kvalitetsudviklingsprojekter</i>	11
DET REGIONALE ARBEJDE	12
SAMARBEJDET MED SPECIALLÆGEORGANISATIONERNE	12
ØKONOMIPROTOKOLLATET	13
AFSLUTNING	13
BESTYRELSEN OG SEKRETARIATET.....	14

Bestyrelsens skriftlige beretning til FAPS Repræsentantskabsmøde lørdag den 7. oktober 2023

DET POLITISKE ARBEJDE

Bestyrelsen har i det forløbne år fortsat arbejdet med at positionere speciallægepraksis ved at udbrede kendskabet til den fælles vision og overenskomsten fra 2021. Inden visionsarbejdet så vi, hvordan antallet af praktiserende speciallæger var stagneret, mens det steg eksplosivt på sygehusene. Gennem visionerne arbejder vi for:

- Nære tilbud til borgerne
- Flere speciallæger i hele landet
- Speciallægepraksis støttefunktion for almen praksis
- Speciallægepraksis aflaste sygehusene

Bestyrelsens klare mål er at sikre bedre forhold for alle speciallæger, og det kan vi kun gøre, hvis vi samtidig lader os integrere mere i det øvrige sundhedsvæsen. For os er der ingen tvivl om, at den fælles vision – som efterfølgende blev en del af OK21 - kun blev mulig, fordi FAPS var villig til at acceptere flere forpligtelser.

Visionsarbejdet og den nye overenskomst har været en løftestang, som har fået alle regionsråd og deres administrationer til at fokusere langt mere på speciallægepraksis end tidligere.

Og efter en 10-årige periode, hvor antallet af speciallægeydernumre var stagneret fuldstændigt, kan vi med glæde konstatere, at en ny udvikling er sat i gang. I alt er der i perioden januar 2020 til maj 2023 oprettet 17 nye ydernumre i regionerne. Yderligere 7 nye ydernumre er besluttet oprettet i 2023.

Der ligger dog stadig et langt sejt træk foran os, hvis vi for alvor ønsker at opnå den rolle i sundhedsvæsenet, som vi ønsker.

I det år, der er gået siden sidste repræsentantskabsmøde, har bestyrelsen derfor yderligere intensiveret den politiske indsats, og der har været afholdt rigtig mange møder med beslutningstagere og topembedsmænd.

Nogle få møder skal særligt fremhæves her:

Et af årets højdepunkter var, at den nye sundheds- og indenrigsminister Sophie Løhde inviterede FAPS' formandskab til et møde i april måned. Mødet kom i stand i forlængelse af det såkaldte regeringsgrundlag for den nye regering. Her fremgår det, at regeringen vil arbejde for, at der etableres speciallægepraksis i de dele af landet, hvor de ikke er til stede i dag. Det er en stor anerkendelse af speciallægepraksis at være skrevet ind i regeringsgrundlaget, og bestyrelsen ser det som et resultat af FAPS' aktive rolle, især i forbindelse med udarbejdelsen af den fælles vision med Danske Regioner.

På mødet i april ville sundheds- og indenrigsministeren gerne høre FAPS' bud på de udfordringer og løsninger, vi ser i arbejdet for at styrke det danske Sundhedsvæsen. Det blev til en god samtale, om bl.a. satellitpraksis, flere ydernumre og om FAPS' muligheder for at påvirke strukturkommissionens arbejde. Vi fik mulighed for at fortælle om FAPS' politik og om hvordan vi kan bidrage til at mindske den geografiske ulighed i sundhed, i takt med at der etableres flere ydernumre. Ministeren gav udtryk for, at hun ser at FAPS har en vigtig rolle som en del af løsningen på de udfordringer, der er i sundhedsvæsenet i dag.

Et andet politisk højdepunkt i år var det, at Sundhedsstrukturkommissionens formand og flere andre repræsentanter fra kommissionen inviterede FAPS' formandskab til et møde. Mødet bliver den 6. november. Også her får vi god mulighed for at fortælle om FAPS' politik og om, hvordan vi ser at sundhedsvæsenet kan gøres mere robust ved at satse mere på praksissektoren og udvide speciallægesektoren.

Det fortjener også at blive fremhævet, at Danske Regioner lige før sommerferien inviterede FAPS' formand til at komme med et indlæg om speciallægesektoren på et møde med deres Udvalg for det nære sundhedsvæsen. I udvalget sidder politikere fra de enkelte regionsråd, og vi fornemmede en stor interesse for, at de ville bringe vores budskaber med hjem til deres egne regioner.

Herudover har FAPS' formand haft møder med flere regionsrådsformænd. Dette sker i et parløb med FAPS' regionale formænd, og vi oplever det meget positivt, når det centrale og regionale FAPS på den måde kan arbejde sammen om at løfte sektoren i de enkelte regioner. Som et eksempel kan nævnes, at FAPS' formand og FAPS' regionale formand har haft flere møder med regionsrådsformanden for Region Sjælland, hvor vi i fællesskab har givet regionen en række input til, hvordan speciallægesektoren kan være med til at afhjælpe nogle af udfordringerne med sundhedsvæsenet i denne region. Indsatsen har været medvirkende til, at Region Sjælland nu har udarbejdet en helt ny strategi for speciallægepraksis, hvor der lægges op til en betydeligt øget anvendelse af speciallægepraksis.

Det politiske arbejde drives ikke af FAPS' formandskab alene – resten af bestyrelsen har også en stor opmærksomhed på at udbrede kendskabet til speciallægepraksis. Det sker bl.a. ved at deltage med oplæg i de specialefaglige råd, i konferencer eller ved at deltage, når Lægeforeningen holder regionale møder med sundhedspolitikere.

En del af FAPS' politiske arbejde foregår på Folkemødet på Bornholm, og igen i år var FAPS' formandskab og flere bestyrelsesmedlemmer aktive på Folkemødet. Vi deltog i flere debatter og rundbordsamtaler end nogensinde, enten som medarrangør eller som inviteret af andre. Især om afhospitalisering og om hvordan vi praktiserende speciallæger kan hjælpe de regioner, som har svært ved at rekruttere speciallæger til sygehusene. Vi var også aktive omkring et af tidens aktuelle emner: udfordringen med den store gruppe af børn og unge med psykisk sygdom. Her havde vi sammen med PLO og BUPDK arrangeret en velbesøgt debat om, hvordan vi i praksissektoren kan spille en større rolle, og om at vi har brug for flere ydernumre i børne- og ungdomspsykiatri. Vi havde samtidig udarbejdet et fælles politikpapir. Det er tydeligt at en sådan fælles indsats sammen med andre foreninger giver god opmærksomhed fra omverden.

En vigtig del af FAPS' politiske arbejde består i at deltage i udviklingen af Lægeforeningens overordnede politik om f.eks. indretningen af sundhedsvæsenet. Det har stor betydning, at FAPS' formand via sin plads i Lægeforeningens bestyrelse har mulighed for at skabe opmærksomhed om speciallægepraksis og den rolle, vi kan spille i det samlede sundhedsvæsen. Det oplever vi en stigende lydhørhed for, hvilket bl.a. afspejler sig i, at speciallægepraksis i højere grad end før nævnes i Lægeforeningens politikpapirer.

Et særligt politisk indsatsområde for FAPS er uddannelsesområdet, hvor FAPS' bestyrelse de seneste år har arbejdet tæt sammen med Lægeforeningen i forbindelse med Sundhedsstyrelsens udarbejdelse af nye anbefalinger til uddannelse af fremtidens speciallæger. Formålet med denne indsats har været at opnå tilslutning til vores ønske om at få etableret uddannelsesstillinger i flere specialer end de nuværende 3 (øre-næse-hals, øjne, hud og i et vist omfang reumatologi). Et uddannelsesophold i speciallægepraksis er en unik mulighed for at vise vores kolleger på sygehusene, hvad speciallægepraksis kan, og det kan på længere sigt få en stor betydning for vores sektor. Vi ser det derfor som et stort gennembrud, at Sundhedsstyrelsen i deres udkast til revision af den lægelige videreuddannelse peger på, at flere specialer kan drage nytte af at bruge speciallægepraksis som uddannelsessted.

DIGITAL UDVIKLING OG DATADELING I SPECIALLÆGESEKTOREN

Som led i indsatsen for at blive mere en mere synlig del af det offentlige sundhedsvæsen har bestyrelsen i flere år arbejdet aktivt på at blive omfattet af relevante digitaliseringstiltag og datadeling. FAPS er nu med i en lang række fora og projekter, hvoraf nogle er i drift og andre stadig i udviklingsfasen. Det er et område, hvor FAPS bruger flere og flere ressourcer. Bestyrelsen er dog ikke i tvivl om, at det er en rigtig prioritering. Når vi er ude i politiske sammenhænge, mærkes det tydeligt, at FAPS' konstruktive tilgang til digitalisering og datadeling afføder respekt.

Find Speciallæge i MinLæge appen

I starten af januar 2023 blev den nye løsning "Find speciallæge" tilgængelig på forsiden af MinLæge appen. Det betyder, at patienter kan fremsøge praktiserende speciallæger hurtigt i appen. Der er mulighed for at finde speciallæger tæt på patientens egen bopæl eller anden adresse kan indtastes. Man kan også søge efter klinikker med den korteste ventetid. Samtidig findes kontaktoplysninger og oplysninger om klinikken er lukket. Det er meget glædeligt at Find Speciallæge har fået en så fremtrædende placering på forsiden af MinLæge app, og det ser vi som et resultat af vores gode samarbejde med PLO, som ejer appen sammen med Sundhedsministeriet. MinLæge app benyttes af over 2 mio. borgere.

FAPS Fri Ferie

Samtidig med at visningen i MinLæge blev udviklet, fik vi udviklet en ny løsning til indtastning af lukkedage (FAPS Fri Ferie) i de praktiserende speciallægers lægepraksissystemer. Alle klinikker skal registrere alle klinikens lukkedage, og disse oplysninger er grundlaget for at patienterne kan søge korrekt i MinLæge app. Samtidig med at denne løsning er åbnet, er pligten til at registrere fravær på Sundhed.dk ophørt. Oplysninger om lukkedage bliver automatisk overført til Sundhed.dk, så de også vises der. Man skal desværre stadig registrere ventetider på sundhed.dk.

Oplysningerne om lukkedage bliver også automatisk overført til et nyt søgesystem i de alment praktiserende lægers lægepraksissystem, så de praktiserende læger på en enkel måde kan fremsøge den nærmeste speciallæge, som har åbent.

Der er også udviklet en løsning, hvor vores speciallægevisitatorer let kan fremsøge kolleger, når de skal viderehenvise en udlagt behandling til en kollega. Visitatorløsningen har særligt sin styrke i ferieperioder, da den bygger på speciallægenes indtastede lukkedage, og visitator derfor let kan se, hvilke klinikker, der er åbne.

Både MinLæge app, de praktiserende lægers søgefunktion og visitatorløsningen er helt afhængig af, at alle speciallæger husker at få registreret deres lukkedage i FAPS Fri Ferie.

Udover lukkedage skal klinikkens bagom nummer også registreres i FAPS Fri Ferie, og disse numre er også tilgængelige for de alment praktiserende læger i deres lægepraksissystem. Der arbejdes endvidere på at gøre PLO's bagomnumre tilgængelige for praktiserende speciallæger.

Videoløsningen i MinLæge appen

Speciallægepraksis har siden starten af Covid19-pandemien haft mulighed for at anvende videoløsningen i MinLæge appen via det virtuelle venteværelse, som patienterne har adgang til. Det har især været de praktiserende psykiatere, der har anvendt løsningen. Med den nye overenskomst er alle praktiserende speciallæger blevet forpligtede til at tilbyde videokonsultationer til deres patienter, når det er fagligt relevant. Her er det en fordel, at der foreligger en sikker løsning, som er lige til at hente ned.

Som et supplement er det blevet muligt at sende patienterne en sms med et link, som vil gøre det enklere at komme i gang med en videokonsultation. SMS løsningen kan også bruges til at invitere en tredje part med, så fx kommunen kan deltage i videokonsultationen, i de situationer hvor det er relevant.

Det er bestyrelsens opfattelse, at der er et udviklingspotentiale i brugen af videokonsultationer, som vi endnu ikke har udnyttet fuldt ud. Alle speciallægeorganisationer er blevet opfordret til at arbejde med emnet for at indkredse de situationer, hvor det vil være fagligt relevant at anvende video. Det kan fx være kontroller, hvor der ikke er brug for en fysisk undersøgelse, men alene en samtale med patienten. I de tilfælde, hvor det er fagligt relevant, vil det ofte også være en stor fordel for patienterne at gennemføre en konsultation på video, så de sparer en – måske lang – transport til speciallægens klinik. Der arbejdes på at udvikle videofunktionen i MinLæge appen.

Sundhedsjournalen

Sundhedsjournalen er en del af Sundhed.dk og viser i dag primært sundhedsdata fra sygehusene, som kan ses af borgerne selv og af andre behandlere i forbindelse med patientbehandling.

FAPS' bestyrelse finder det vigtigt, at borgere og andre klinikere også kan finde patientoplysninger fra vores sektor i Sundhedsjournalen. Vi har derfor længe arbejdet på, at data fra speciallægepraksis skal indgå i sundhedsjournalen. Der er udviklet en løsning, hvor der i første omgang vil blive vist diagnosekoder og epikriser. Vi er nu i en periode med test og fejlretning – også i de enkelte

speciallægesystemer. Vi har bedt om at få tilrettet visningen af data på Sundhed.dk, så den afspejler at data fremadrettet både kommer fra sygehuse og fra speciallægepraksis. Næste skridt vil være at udvikle en løsning til at vise journalnotater fra speciallægepraksis.

Bestyrelsen har valgt, at it-programmet Sentinel skal anvendes til transport af data, så vi genbruger den måde, vi arbejder med data til kvalitetsudvikling. Inden der åbnes for visning af data i Sundhedsjournalen vil alle speciallæger blive bedt om at tiltræde et tillæg til deres databehandleraftale, som handler om fremvisning af data på Sundhedsjournalen.

Diagnosekoder til regionerne

Helt tilbage i 2014 blev det i overenskomsten aftalt, at de praktiserende speciallæger skulle diagnosekode - og at regionerne skulle have adgang til diagnosekoderne på klinikniveau. Aftalen om at levere diagnosekoder til regionen har ikke kunnet effektueres, da der manglede en teknisk løsning. Men arbejdet med diagnosekodning har allerede givet brugbart indblik, fx i moderniseringsarbejdet.

Et redskab til visning af diagnosekoder til regionerne er nu tæt på at være klar, og det betyder, at regionerne meget snart vil få adgang til diagnosekoder fra speciallægepraksis. Der vil blive vist de diagnosekoder, der er registreret i speciallægernes systemer fra 1. august 2023 og frem.

Det er vigtigt at understrege:

- Oversigten over diagnosekoder kan bruges til regionernes planlægningsformå, men ikke til controlling.
- Diagnosekoderne er anonymiseret, så de enkelte patienter eller deres cpr-numre ikke kan identificeres.

Bestyrelsen anser det for en fordel, at den enkelte region nu får dette indblik i de diagnoser, der behandles i regionens speciallægepraksis, og hvordan de enkelte diagnoser fylder i de forskellige specialer. Det er med til at synliggøre den store og vigtige behandlingsindsats, vi løfter i speciallægesektoren.

Bestyrelsen har i et FAPS Nyt opfordret til at man tjekker efter, om de koder, man anvender, nu også er de gældende. Det kan man se i sin kvalitetsrapport, hvor forældede diagnosekoder fremtræder som gråtonede. Forældede diagnosekoder kan skyldes, at systemhuset ikke har haft opmærksomhed på at få opdateret kodelisterne løbende. FAPS har på den baggrund fået iværksat et MedCom-projekt, hvor alle systemhuse forpligtes til at sørge for at de kodelister, de præsenterer for speciallægerne, altid er opdaterede.

Data fra speciallægepraksis til Sundhedsdatastyrelsen

Bestyrelsen har gennem flere år arbejdet for, at data fra speciallægepraksis skulle blive omfattet af Landspatientregistret. Efter dialog med Sundhedsdatastyrelsen, som driver Landspatientregistret, er det dog blevet klart, at egentlig indberetning til Landspatientregistret ville være for tidskrævende.

Vi er i stedet blevet en del af et nyt udviklingsprojekt i Sundhedsdatastyrelsen, som handler om, at Sundhedsdatastyrelsen vil etablere et tværgående nationalt datagrundlag, som – ud over data fra landspatientregistret – skal indeholde data fra almen praksis, speciallægepraksis og kommuner.

Bestyrelsen ser det som noget meget positivt, at data fra speciallægepraksis herved kan stilles til rådighed for fx forskning, da vi har set eksempler på misvisende forskningsresultater som følge af, at forskerne i dag kun har adgang til sygehusdata. Samtidig vil det nye datagrundlag synliggøre den store aktivitet i vores sektor over for fx de nye Sundhedssamarbejdsudvalg, som har en stor rolle i planlægningen af det sammenhængende sundhedsvæsen.

FAPS er inviteret tæt ind i udviklingen af det nye datagrundlag, og er repræsenteret både ved politisk deltagelse (bestyrelsesmedlem Malene Schou Nielsson) og af sekretariatet.

Det vil i første omgang være diagnosekoder, der skal leveres til Sundhedsdatastyrelsen og dette vil ske via Sentinel. Ved at benytte Sentinel sikres det, at indberetning kan ske uden at tage tid fra de praktiserende speciallægers kliniske arbejde.

Det er planen at det nye system skal være klar i første halvdel af 2024. Når man tilmelder sig projektet i Sentinel, vil der blive åbnet for at Sundhedsdatastyrelsen modtager de diagnosekoder, speciallægen har registreret fra 1. januar 2024 og frem.

MODERNISERINGER

Moderniseringsarbejdet er forankret i Moderniseringsudvalget, hvor der deltager 5 medlemmer fra FAPS' bestyrelse. Derudover er der deltagelse fra regionerne, Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen.

Den nuværende model for modernisering har været brugt siden 2015, og lige siden har både de enkelte specialer, FAPS og regionerne lagt en meget stor arbejdsindsats i at få moderniseret alle specialer – ét efter ét. I første halvår af 2023 nåede vi en stor milepæl, da vi kunne sætte punktum for den sidste af de 15 moderniseringer i første moderniseringsrunde.

I 2023 har vi taget hul på en ny runde moderniseringer. De 2 første moderniseringer er specialerne psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri. Herudover er der blevet plads til to ad hoc moderniseringer inden for specialerne dermatologi og intern medicin, hvor der var helt konkrete og nødvendige grunde til at foretage visse korrektioner.

I alle moderniseringer er der som aftalt i overenskomsten anvist effektiviseringer med henblik på, at specialerne kan se flere patienter eller indføre nye ydelser. Samtidig tilføres der moderniseringsmidler til specialernes ramme.

Det har utrolig stor værdi for vores sektor, at vi til stadighed har ajourførte ydelsesbeskrivelser, som afspejler den faglige udvikling inden for sundhedsområdet, og at vi viser, at vi løser de opgaver, der efterspørges af regionerne.

Der leveres en stor indsats fra de faglige personer, der deltager fra specialerne, og der skal lyde en tak til jer alle. Der er også leveret en stor indsats fra nuværende og tidligere medlemmer af bestyrelsen, som har siddet i Moderniseringsudvalget eller deltaget som forhandlere af moderniseringerne. Tak for det.

Det er pt. Ann-Louise Reventlow-Mourier, Martin Poulsen, Christian Gottlieb, Malene Schou Nielsson og Lisbeth Elving der sidder i Moderniseringsudvalget.

KVALITETSARBEJDET I SPECIALLÆGEPRAKSIS

eKVIS er etableret af overenskomstens parter med det formål at koordinere kvalitetsarbejdet i speciallægepraksis og implementere de kvalitetstemaer og redskaber, der er fastlagt i overenskomsten. Målet er at understøtte den faglige udvikling og sikre kvaliteten i speciallægepraksis. De konkrete indsatsområder, eKVIS arbejder med, er besluttet som en del af overenskomsten. eKVIS finansieres af Fonden for Faglig Udvikling i Speciallægepraksis. Til eKVIS' styregruppe er fra FAPS udpeget Ane Ahm Petersen, Søren Strange og Christian Gottlieb. Herudover er regionerne repræsenteret med tre medlemmer, og Danske Regioner har formandskabet.

eKVIS har i det forløbne år arbejdet med nedenstående emner:

Datadrevet kvalitet

Med udgangen af 2022 har alle praktiserende speciallæger fået installeret IT-programmet Sentinel, der er en forudsætning for at kunne arbejde med data. Sentinel håndterer journaldata, så de kan vises på en systematisk måde, hvor den enkelte klinik får overblik over egne patienter og mulighed for at sammenligne egne data op imod kollegers data – i anonymiseret form. Sentinel er både en forudsætning for at kunne arbejde systematisk med data til kvalitetsformål og et nødvendigt værktøj til at levere relevante data til fx centrale registre og relevante kliniske kvalitetsdatabaser.

I forhold til rapportering til kliniske kvalitetsdatabaser har eKVIS et tæt samarbejde med Regionernes Kliniske Kvalitetsprogram (RKKP) om at identificere hvilke databaser, der er relevante. Der er et fælles fokus på, at data om udredning og behandling i speciallægepraksis synliggøres, så databaserne også rummer viden om aktivitet og resultater uden for sygehusregi. I øjeblikket rapporterer praktiserende speciallæger til følgende databaser:

- Diabase (oftalmologi)
- Hudkræftdatabasen (dermatologi)
- Database om atrieflimren (kardiologi)
- ADHD-databasen (under opstart for de praktiserende Børne- og ungdomspsykiatere)
- Danbio (reumatologi)
- Dansk Herniedatabase (kirurgi)

I den løbende dialog mellem eKVIS og RKKP inddrages konkrete specialeorganisationer i drøftelsen af relevans og specifikke indikatorer. Endvidere indstilles der en praktiserende speciallæge til deltagelse i arbejdet i databasens styregruppe for at repræsentere en praksisvinkel i databasens arbejde og formidling.

Via Sentinel vil der også kunne stilles anonymiserede data til rådighed for kvalitetsklyngerne, så klyngerne kan drøfte den kliniske kvalitet og forskelle heri på baggrund af valide og relevante data fra de klinikker,

der deltager i klyngen. eKVIS er i dialog med speciallægeorganisationerne om at udvikle specialerelevante dataprojekter med fokus på den kliniske kvalitet.

Kvalitetsklynger

Der er oprettet 77 specialespecifikke klynger, der omfatter samtlige godt 1.000 praktiserende speciallæger. Alle klynger har udpeget en klyngekoordinator og er godt i gang med arbejdet.

Klyngerne kan tage emner op efter eget valg, men eKVIS stiller en række såkaldte "klyngepakker" til rådighed. En klyngepakke er en samling af relevant materiale og evt. data om et konkret emne, ledsaget af en række refleksionsspørgsmål og input til klyngens arbejde før, under og efter et klyngemøde.

Der er udarbejdet en lille håndfuld generelle pakker – primært med udgangspunkt i elementer fra akkrediteringen. Nu arbejdes der på specialespecifikke klyngepakker i tæt dialog med speciallægeorganisationerne. I første omgang er fokus på pakker til understøtning af implementering af PRO-skemaer i henholdsvis oftalmologi og dermatolog samt støtte til implementering af rapportering til ADHD-databasen.

Patientrapporterede oplysninger – PRO

PRO er en måde at arbejde med patientinddragelse, og arbejdet understøttes digitalt via systemet Webpatient. PRO er på nuværende tidspunkt implementeret i anæstesiologi, dermatologi og oftalmologi.

Der er nu ikke længere en plan om at etablere PRO-projekter i alle specialer, i stedet arbejdes der på at koble speciallægepraksis på relevante nationale PRO-tiltag. Som led i sundhedsvæsenets overordnede strategi om deling af relevante data, arbejdes der på at gøre PRO data tilgængelige for patienterne selv på sundhed.dk og - på lidt længere sigt - også for sundhedsfaglige på tværs af sektorer. Formålet er, at relevante data skal være tilgængelige, uanset hvor i sundhedsvæsenet en patient behandles. Dette arbejde sker i et samarbejde mellem MedCom, Sundhedsdatastyrelsen, Sundhed.dk og eKVIS

Den samme tekniske løsning til deling af data vil også blive brugt til indrapportering af PROdata til de nationale kliniske kvalitetsdatabaser, hvor det er relevant.

KURSER FOR PRAKTISERENDE SPECIALLÆGER

FAPS' Kursusudvalg har til opgave at udvikle, tilrettelægge og gennemføre kurser, der understøtter speciallæger før og under tiltrædelse af overenskomsten om speciallægehjælp og ved ophør i praksis. Som en del heraf kan Kursusudvalget foreslå kurser, der understøtter de praktiserende speciallæger i deres praksisliv, herunder forebygger stress og udbændthed.

Medlemmerne Kursusudvalget har i det forløbne år været: Martin Poulsen (formand) Hanne Roed, Charlotte Gudbrand og Malene Schou Nilsson

Kursusudvalget udbyder kurser som en rød tråd gennem praksislivet lige fra speciallægens overvejelse om evt. praksisliv/praksiskøb til kurser om ledelse, administration, personlig motivation og strategisk arbejde samt kurser om afvikling og salg af praksis samt kurser for praksispersonale. Der er således altid et relevant kursus for praktiserende speciallæger, uanset hvor i arbejdslivet man befinder sig.

Der er siden sidste repræsentantskabsmøde gennemført følgende kurser:

2022

28. oktober og 11. november	Praksispersonalekursus
3. og 4. samt 14. og 15. november	Administrationskursus efterår
4. november	Praksiskøb for speciallæger

2023

30. og 31. marts samt 14. og 15. april	Administrationskursus forår
20. og 21. april	Speciallægen som leder
14. og 15. september	Praksisophør for praktiserende speciallæger

For alle kurserne er der pæne evalueringer med høj tilfredshed. Kurserne er velbesøgte. Alle kurser evalueres løbende og justeres, hvis der findes anledning til dette.

REKRUTTERING OG MEDLEMSTILFREDSHED

Hvis det skal være interessant for regionerne at øge samarbejdet med speciallægepraksis, er det vigtigt, at der ikke er ubesatte ydernumre noget sted i landet. FAPS har derfor i en årrække ført en aktiv rekrutteringspolitik, og det er siden da lykkedes at få besat så godt som alle ydernumre.

Bestyrelsens arbejdsgruppe til fremme af rekruttering og medlemstilfredshed består af Ejnar Bundgaard Larsen, Karen Lisbeth Faarvang, Lisbeth Elving og Malene Schou Nielsson.

Arbejdsgruppen er opsøgende over for de få medlemmer, som har deres klinik til salg i længere tid (mere end 6 måneder), og det kan konstateres, at det har en stor effekt.

Arbejdsgruppen drøfter løbende, hvordan kommunikationen til medlemmerne kan optimeres.

SPECIALLÆGEPRAKSIS SOM UDDANNELSESSTED

Bestyrelsens udvalg til fremme af uddannelseslæger i speciallægepraksis består af Ane Ahm Petersen, Tomaas Ravn og Lisbeth Elving.

Udvalget fokuserer på at skabe opmærksomhed om FAPS' ønske om at indgå i den lægelige videreuddannelse i flere specialer end de tre, hvor det allerede sker (øre-næse-hals, øjne, hud og i et vist omfang reumatologi).

Siden sidste år har fokus især været rettet mod at bidrage til Sundhedsstyrelsens revisionsarbejde af den lægelige videreuddannelse. Rapport med anbefalinger, herunder anbefalinger om at inddrage speciallægepraksis i den lægelige videreuddannelse, har været i høring hen over sommeren.

Derudover har der været arbejdet mere konkret med at understøtte bestræbelserne på at få uddannelseslæger ud i gynækologisk speciallægepraksis.

EFTERUDDANNELSE, FORSKNINGS- OG KVALITETSUDVIKLINGSPROJEKTER

Fonden for Faglig Udvikling af Speciallægepraksis har til formål at yde tilskud til efteruddannelse, kvalitetsudviklingsprojekter og forskningsprojekter.

Fonden har en paritetisk sammensat bestyrelse, som består af repræsentanter fra regionerne og repræsentanter fra FAPS' bestyrelse. Fra FAPS deltager Søren Strange (Formand for Fonden), Tomaas Ravn og Karen Lisbeth Faarvang. Fondsbestyrelsen holder møde 2 gange om året.

Bestyrelsen har nedsat et Fagligt Udvalg til at bistå med vurdering af ansøgninger om støtte til forsknings- og kvalitetsudviklingsprojekter. Fagligt Udvalgs formand deltager under den del af fondsbestyrelsens møder, hvor projekterne forelægges sammen med Fagligt Udvalgs indstilling. Fagligt Udvalg bestod til og med 1. halvår 2023 af Ole Wolthers (Formand), Anders W. Jørgensen, Jens Christian Nørregaard og Niels Jørgen Seersholm. Efter udløb af Ole Wolthers funktionsperiode består Fagligt Udvalg nu af Anders W. Jørgensen (Formand), Niels Jørgen Seersholm, Jens Christian Nørregaard og Jens Lykkegaard Olesen.

Efteruddannelse

Efteruddannelsesfonden udgør en del af Fonden for Faglig Udvikling. Den daglige administration af udbetalinger foregår i FAS' sekretariat, og efteruddannelse drøftes på de 2 årlige møder i Fondens bestyrelse.

Praktiserende speciallæger har i henhold til overenskomsten ret til tilskud til 8 årlige efteruddannelsesdage. Udover kurser og lign. kan der også søges tilskud til ERFA-møder og kliniske visitter. De nærmere betingelser fremgår af hjemmesiden. Møder i kvalitetsklyngen er ikke omfattet. Det er desuden aftalt, at praktiserende speciallæger i perioden fra 1. april 2022 til 31. marts 2026 kan få tilskud til i alt to yderligere efteruddannelsesdage, reserveret til kompetenceudvikling i forbindelse med kvalitetstiltag iværksat i regi af eKVIS.

Efter nogle år, hvor efteruddannelsesaktiviteten var præget af COVID-19 pandemien, var aktiviteten i 2022 tilbage på niveauet fra før COVID-19.

FAPS' bestyrelse opfordrer til, at alle praktiserende speciallæger anvender Fondens muligheder til at blive kompenseret under efteruddannelsesfravær. Målet må være, at vi alle anvender vores efteruddannelsesdage, så vi kan synliggøre, at vi har fokus på et højt fagligt niveau med kontinuerlig udvikling.

Forsknings- og kvalitetsudviklingsprojekter

Bestyrelsen i Fonden for Faglig Udvikling træffer afgørelse om, hvilke ansøgninger der skal tildeles støtte på baggrund af en indstilling fra Fagligt Udvalg. Der lægges ved vurderingen af ansøgningerne vægt på følgende kriterier: Relevans for speciallæge-praksis, forskningsmæssig kvalitet og ansøgers kvalifikationer.

Efter en vurdering af hver enkelt ansøgning har Fonden for Faglig Udvikling af Speciallægepraksis i repræsentantskabsåret 2022/2023 støttet følgende projekter:

Psykiatri: SPQ, Systemizer Questionnaire Profile, og anvendelighed i psykiatrisk speciallægepraksis.

Reumatologi: Achillesseneskader. Er fodens stilling en risikofaktor og hvordan behandles skaden ud fra en pragmatisk klinisk tilgang.

Oftalmologi: Non-inferiority study of Defocus Incorporated Multiple Segments (DIMS) spectacles to Ortokeratology lenses in Scandinavian myopic children aged 6- 12 years. The NISDO Study.

Otologi: Diagnostisk nøjagtighed af 3 forskellige modaliteter til undersøgelse for BPPV (øresten) i speciallægepraksis, et prospektivt, randomiseret studie

Oftalmologi: Udvikling af Online kursus i fortolkning af OCT for hjælpepersonale

Fonden for Faglig Udvikling har i alt bevilget 2.648.914 kr. til ovennævnte projekter.

DET REGIONALE ARBEJDE

FAPS' regionsbestyrelser har i det forløbne år været aktive med at udbrede kendskabet til den fælles vision, og stor tak for det. Det har en kæmpestor betydning, at I stiller op i fx de regionale udvalg for det nære sundhedsvæsen og fortæller om de store muligheder, der ligger i speciallægepraksis.

Med valget i maj 2023 skete der en stor udskiftning i regionsbestyrelserne, og det er tydeligt at de nye regionsbestyrelsesmedlemmer også har et stort politisk engagement, som lover godt for det fortsatte regionale arbejde.

Ud over den politiske indsats er opgaven for regionsbestyrelserne at deltage i 4 årlige møder i de regionale SU, hvor der bl.a. behandles klagesager, tilbagebetalingssager og kontrolstatistikssager.

Regionsbestyrelserne har også en vigtig opgave med at forhandle regionale aftaler (§64, 65 og 66). Antallet af regionalt indgåede aftaler er steget de seneste år, og det afspejler at regionerne har brug for os. FAPS' sekretariat bistår ved de lokale forhandlinger, hvilket er en stor styrke, da sekretariatet er bærer af vigtig viden og historik, også om hvad der sker i de øvrige regioner. FAPS' sekretariat bistår både FAPS' centrale bestyrelse og de 5 regionsbestyrelser

Der har gennem årene udviklet sig et tæt samarbejde mellem det centrale og det regionale FAPS. FAPS' forhandlingsudvalg (FU) mødes 2 gange om året med formændene og endnu et medlem fra hver af de 5 regionsbestyrelser. Desuden mødes FAPS' bestyrelse fast én gang om året med alle 16 medlemmer af regionsbestyrelserne på det såkaldte "FAPS-møde", hvor også formændene for speciallægeorganisationerne deltager. Når der én gang om året afholdes medlemsmøder i de 5 regioner, er det et fælles arrangement mellem FAPS' forhandlingsudvalg (FU) og den regionale bestyrelse. Desuden har FAPS' formand det seneste års tid aflagt et besøg i hver regionsbestyrelse.

Bestyrelsen ser frem til at udbygge det gode samarbejde med regionsbestyrelserne endnu mere fremover.

SAMARBEJDET MED SPECIALLÆGEORGANISATIONERNE

Speciallægeorganisationerne er FAPS' vigtigste samarbejdspartner, og bestyrelsen vil gerne takke for godt samarbejde igen i år. FAPS er helt afhængig af den store faglighed, som speciallægeorganisationerne bidrager med. Både i forbindelse med moderniseringerne, men også når der fx er brug for faglige udtalelser i forbindelse med sager i de regionale samarbejdsudvalg, og når det er nødvendigt at foretage journalgennemgang. Derudover er det i speciallægeorganisationerne, at idéer til de kommende klyngepakker og dataprojekter fødes, og det er utrolig glædeligt at opleve det konstruktive samarbejde med eKVIS i den forbindelse.

Bestyrelsen gør sig stor umage med at holde speciallægeorganisationerne orienteret om det arbejde, der foregår i FAPS. Der har i en årrække været tradition for, at en repræsentant fra FAPS' forhandlingsudvalg deltager med et indlæg på organisationernes generalforsamlinger. Derudover afholdes der løbende møder mellem bestyrelsen og formændene for organisationerne om relevante emner.

ØKONOMIPROTOKOLLATET

Alle dele af sundhedssektoren er undergivet økonomiske rammer, og i speciallægepraksis har vi siden 2011 haft et økonomiprotokollat, der forpligter speciallægerne til at indrette deres aktivitet og aktivitetsmønstre på en måde, så vi samlet set overholder vores sektors økonomiske ramme på godt 3,5 mia. kr. Udgifter vedrørende § 64- og 65-aftaler og udlagte sygehusydelse holdes uden for den økonomiske ramme.

Økonomiprotokollatet er indrettet sådan, at overskridende specialer får andel i et konstateret mindreforbrug hos andre specialer. Kun hvis der samlet set for sektoren er en overskridelse, skal denne tilbagebetales. Honorarerne reduceres i 12 måneder for de specialer, der har bidraget til overskridelsen. Derefter opreguleres honorarerne til normalt niveau, medmindre specialets overskridelse har været større, end hvad der kunne tilbagebetales på et år med en maksimal honorarreduktion på 2,5 %.

Den endelige opgørelse for det afsluttede protokollatår 2022 viste, at økonomirammen var overskredet med 11,9 mio. kr., svarende til 0,45 %.

Det nye protokollatår strækker sig fra januar til december 2023, og de foreløbige tal har vist et højt aktivitetsniveau.

AFSLUTNING

Som det er fremgået af beretningen, er der stor aktivitet i FAPS, både centralt og regionalt. Og vi ved, at der også er stor travlhed hos de enkelte praktiserende speciallæger. Ventelisterne er i de fleste specialer vokset betydeligt de seneste år, og her er det vigtigt for bestyrelsen at understrege, at dette ikke er et ansvar den enkelte må tage på sig og lade sig stress af. Der er tale om et strukturelt problem med for få ydernumre, og det er kun regionerne, der kan ændre på det. Samtidig er den store efterspørgsel efter sundhedsydelse en generel trend i hele sundhedsvæsenet – det gælder ikke kun speciallægepraksis.

Også tak til jer, der bidrager via udlægningsaftalen, som mange steder har gjort det langt mere synligt for sygehuse og for regioner, hvad speciallægepraksis kan bidrage med. Udlægningsaftalen er politisk vigtig for os, og vi har set, at stor anvendelse af udlægningsaftalen i et speciale har været med til at begrunde oprettelse af et nyt ydernummer. Det er vigtigt for bestyrelsen at udlagte opgaver så vidt muligt fordeles på flere speciallæger, så byrden ikke skal løftes af få. Det kan betyde, at patienterne bliver nødt til at rejse lidt længere eller til en anden region.

Endelig vil bestyrelsen gerne takke alle medlemmer for at arbejde så konstruktivt med de mange nye tiltag, som vi har aftalt for jer. Vi er overbeviste om at det lønner sig på den lange bane, og vi ser allerede de første resultater.

BESTYRELSEN OG SEKRETARIATET

Bestyrelsen har i perioden siden sidste repræsentantskabsmøde lørdag den 8. oktober 2022 og frem til dette års repræsentantskabsmøde afholdt 9 bestyrelsesmøder.

Bestyrelsen har i beretningsperioden bestået af:

Speciallæge Ann-Louise Reventlow-Mourier, otologi, formand
Speciallæge Martin Poulsen, kirurgi, næstformand
Speciallæge Søren Strange, intern medicin, medlem af FAPS' Forhandlingsudvalg
Speciallæge Hanne Roed, oftalmologi, medlem af FAPS' forhandlingsudvalg
Speciallæge Ane Ahm Petersen, dermatologi
Speciallæge Ejnar Bundgaard Larsen, psykiatri
Speciallæge Lisbeth Elving, gynækologi
Speciallæge Karen Lisbeth Faarvang, reumatologi
Speciallæge Christian Gottlieb, ortopædkirurgi
Speciallæge Malene Schou Nielsson, anæstesiologi
Speciallæge Thomas Lee Dahm, Pædiatri,
Speciallæge Tomaas Ravn, observatør for formandens valggruppe
Speciallæge Charlotte Gudbrand, observatør for næstformandens valggruppe

Sekretariatet har i beretningsperioden bestået af:

Afdelingschef Helle Bjørnstad
Chefkonsulent, souschef Pia Fog Winsløw
Chefkonsulent Anne Mette Marker Mertz
Chefkonsulent Christian Vestergaard Dietz
Chefkonsulent Dennis Pihl Thomsen
Chefkonsulent Lotte Aakjær Jensen
Chefkonsulent Stephan Møhncke-Dose
Konsulent Thorstein Birch fra 1. juni 2023
Chefkonsulent Lisbet P. Andersen (eKVIS)
Chefkonsulent Anne Bukholt Pedersen (eKVIS)
Kvalitetskonsulent Charlotte Ranzau Dall (eKVIS)
Presserådgiver Ole Felsby
Fuldmægtig, sekretær Lone Kjær Jensen
Fuldmægtig, sekretær Birgithe Kunkel
Fuldmægtig, sekretær Pia Wissing
Fuldmægtig, sekretær Mie Dam